

UKNF

URZĄD
KOMISJI
NADZORU
FINANSOWEGO

**METODYKA WYZNACZANIA NARZUTU KAPITAŁOWEGO
ZALECANEGO W RAMACH FILARA II (P2G)**

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Warszawa, 25 stycznia 2022 r.

Metodyka wyznaczania narzutu kapitałowego zalecanego w ramach filara II (P2G)

SPIS TREŚCI

II. TREŚĆ METODYKI:	4
1. WYZNACZANIE PODSTAWOWEGO NARZUTU KAPITAŁOWEGO ZALECANEGO W RAMACH FILARA II	5
2. WYZNACZANIE DODATKOWEGO NARZUTU KAPITAŁOWEGO ZALECANEGO W RAMACH FILARA II	6
3. WYZNACZANIE CAŁKOWITEGO NARZUTU KAPITAŁOWEGO ZALECANEGO W RAMACH FILARA II	7

Metodyka wyznaczania narzutu kapitałowego zalecanego w ramach filara II (P2G)

METODYKA WYZNACZANIA NARZUTU KAPITAŁOWEGO ZALECANEGO W RAMACH FILARA II (P2G)

I. CEL I PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA METODYKI:

Celem metodyki jest określenie zasad wyliczania poziomów narzutu kapitałowego zalecanego w ramach filara II dla banków komercyjnych z wyjątkiem banków zrzeszających.

Zgodnie z art. 133a ust. 5a ustawy Prawo bankowe (dalej: ustawa Prawo bankowe), Komisja Nadzoru Finansowego przekazuje bankowi zalecenia w zakresie oczekiwanego poziomu funduszy własnych, na podstawie wyniku badania i oceny nadzorczej, w których badaniu podlegał kapitał wewnętrzny. Stosownie do art. 133a ust. 5b ustawy Prawo bankowe w badaniu kapitału wewnętrznego sprawdza się w szczególności, czy kwota funduszy własnych pozwala zaabsorbować potencjalne straty wynikające z testów warunków skrajnych, w tym testów warunków skrajnych, o których mowa w art. 133b ustawy Prawo bankowe. Ponadto w myśl art. 133a ust. 5c ustawy Prawo bankowe, zalecenia dotyczą ryzyka, które nie zostało pokryte dodatkowym wymogiem w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 138 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo bankowe. Wspomniane zapisy weszły w życie 28 kwietnia 2021 r. i stanowią wdrożenie do polskiego porządku prawnego art. 104b ust. 2 i 3 dyrektywy Parlamentu i Rady (UE) 2019/878 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającej dyrektywę 2013/36/UE w odniesieniu do podmiotów zwolnionych, finansowych spółek holdingowych, finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej, wynagrodzeń, środków i uprawnień nadzorczych oraz środków ochrony kapitału. Zgodnie z p. 395 Zmienionych Wytycznych dotyczących wspólnych procedur i metod stosowanych w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej oraz nadzorczych testów warunków skrajnych, zmieniających wytyczne EBA/GL/2014/13 z dnia 19 grudnia 2014 r., właściwe organy powinny również wziąć pod uwagę, w jakim stopniu scenariusze warunków skrajnych w ramach ICAAP obejmują wszystkie istotne rodzaje ryzyka przyczyniające się do dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych w ramach całkowitego wymogu kapitałowego SREP. Właściwe organy powinny w szczególności wziąć pod uwagę fakt, że scenariusze przewidujące pogorszenie warunków makroekonomicznych mogą nie uwzględniać w pełni niektórych rodzajów ryzyka, które mogą zwiększać potencjalne straty w ramach testowanych scenariuszy pesymistycznych.

Stosowane w metodyce pojęcia i oznaczenia:

P2G – Pillar 2 Guidance, zalecenia kapitałowe w ramach filara II

P – maksymalny poziom podstawowego narzutu kapitałowego P2G

D – maksymalny poziom dodatkowego narzutu kapitałowego P2G

Scenariusz referencyjny – oceniona jako prawdopodobna ścieżka rozwoju parametrów makroekonomicznych i rynkowych w horyzoncie minimum 8 kwartałów, w ramach nadzorczych testów warunków skrajnych. W przypadku podstawowego narzutu P2G, scenariuszem referencyjnym jest scenariusz referencyjny nadzorczych testów warunków

Metodyka wyznaczania narzutu kapitałowego zalecanego w ramach filara II (P2G)

skrajnych. W przypadku dodatkowego narzutu P2G scenariuszem referencyjnym jest bazowa ścieżka rozwoju czynników ryzyka (uznanego za istotne).

Scenariusz szokowy/stresowy – scenariusz, w którym parametry makroekonomiczne i rynkowe kształtują się w sposób niekorzystny z punktu widzenia prowadzenia działalności bankowej, co do zasady, powinien mieć odzwierciedlenie w sytuacji kapitałowej banków, w ramach nadzorczych testów warunków skrajnych. W przypadku podstawowego narzutu P2G scenariuszem szokowym jest scenariusz szokowy nadzorczych testów warunków skrajnych, opisujący pogorszenie sytuacji makroekonomicznej. W przypadku dodatkowego narzutu P2G, scenariusz szokowy dotyczy jedynie konkretnych czynników ryzyka, uznanego za istotne.

Wyjściowy poziom współczynnika CET1 – rzeczywisty poziom współczynnika CET1 na koniec ostatniego kwartału nieobjętego prognozą.

Poziom współczynnik CET1 dla danego scenariusza – prognozowany na koniec każdego kwartału w horyzoncie prognozy poziom współczynnika CET1, będący wynikiem wystandaryzowanego wpływu parametrów danego scenariusza na wartość kapitału podstawowego Tier I oraz na wartość łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

II. TREŚĆ METODYKI:

Wydanie zalecenia kapitałowego oznacza wskazanie dodatkowego poziomu kapitału CET1, do utrzymywania którego banki powinny dążyć, aby być lepiej przygotowane na ewentualną materializację scenariuszy stresowych wpływających na poziom funduszy własnych i ekspozycji na ryzyko.

Wyznaczenie narzutu kapitałowego zalecanego w ramach filara II dokonywane jest raz w roku (lub częściej – w przypadku identyfikacji nowego istotnego ryzyka, na które ekspozowane są banki) na podstawie przeprowadzonych nadzorczych testów warunków skrajnych. Narzut kapitałowy P2G składa się z dwóch elementów – narzutu podstawowego oraz narzutu dodatkowego.

Narzut podstawowy wyznaczany jest na podstawie wyników testów w scenariuszu szokowym dotyczącym ogólnej sytuacji makroekonomicznej.

Narzut dodatkowy wyznaczany jest w sytuacji, gdy zostały zidentyfikowane dodatkowe ryzyka¹ nieujęte, lub ujęte w niewystarczającym stopniu, w scenariuszu makroekonomicznym, a które, ze względu na swoją istotność, powinny zostać uwzględnione oddzielnie. Jest on wyznaczany na podstawie jednego lub kilku scenariuszy dodatkowych. Narzut dodatkowy może nie być wyznaczany w sytuacji, gdy nie zostaną zidentyfikowane żadne dodatkowe ryzyka istotnie wpływające na działalność bankową.

Maksymalny poziom narzutu kapitałowego P2G wynosi łącznie 4,5 p.p. i powinien być pokryty kapitałem CET1.

¹ Może obejmować jeden lub więcej rodzajów ryzyka.

Metodyka wyznaczania narzutu kapitałowego zalecanego w ramach filara II (P2G)

Maksymalny poziom narzutu P2G jest sumą dwóch składników – maksymalnego poziomu podstawowego narzutu P2G (wartość P) oraz maksymalnego poziomu dodatkowego narzutu P2G (wartość D):

$$P + D = 4,5 \text{ p.p.}$$

gdzie $P \geq 0$, $D \geq 0$.

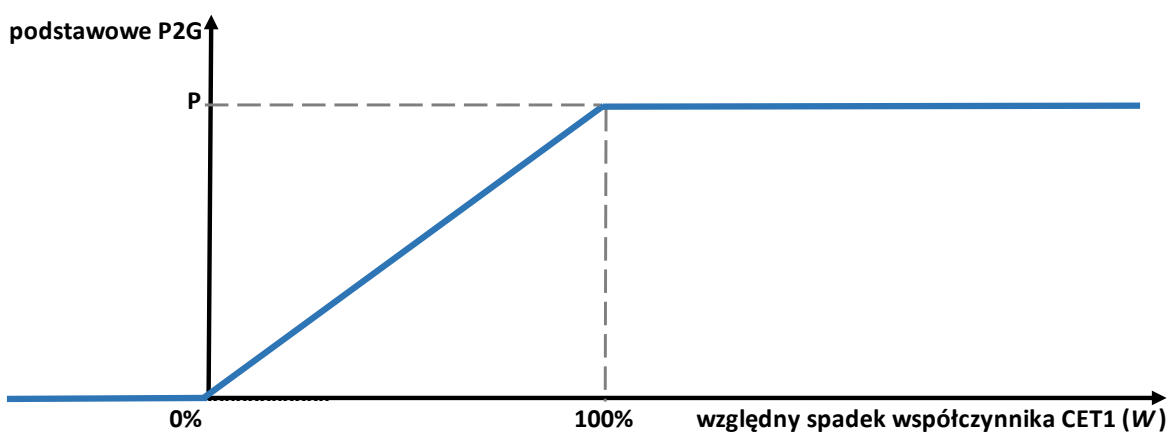
Wartości P i D są określane w zależności od oceny istotności uwzględnionych ryzyk, przy zachowaniu maksymalnego poziomu narzutu P2G i mogą ulegać zmianom w kolejnych latach, w których wydawane będą zalecenia P2G.

1. WYZNACZANIE PODSTAWOWEGO NARZUTU KAPITAŁOWEGO ZALECANEGO W RAMACH FILARA II

Pierwszym krokiem wyznaczania podstawowego narzutu P2G jest obliczenie względnej różnicy pomiędzy wyjściowym poziomem współczynnika CET1 i jego poziomem z najgorszego kwartału w horyzoncie prognozy (wartość W):

- Najgorszy kwartał to kwartał, dla którego współczynnik CET1 jest najniższy w scenariuszu referencyjnym, szokowym lub scenariuszu szokowym zakładającym brak wypłaty dywidendy, brak stosowania okresów przejściowych MSSF9 i COVID oraz brak dokapitalizowania.
- Horyzont prognozy to minimum 8 kwartałów.
- Różnica pomiędzy wyjściowym a najniższym współczynnikiem CET1 odnoszona jest do wyjściowej wartości współczynnika CET1, w celu uzyskania wartości względnej W .

Drugim krokiem jest przeniesienie wyznaczonych wartości względnych W na skalę podstawowego narzutu P2G, osiągającego wartości z przedziału $< 0 \text{ p.p.}; P >$.

- 0 p.p. , jeżeli $W \leq 0\%$;
- $P \cdot W$, jeżeli $0\% < W < 100\%$
- P , jeżeli $W \geq 100\%$

Metodyka wyznaczania narzutu kapitałowego zalecanego w ramach filara II (P2G)

2. WYZNACZANIE DODATKOWEGO NARZUTU KAPITAŁOWEGO ZALECANEGO W RAMACH FILARA II

Maksymalny poziom dodatkowego narzutu kapitałowego P2G wynosi D . Każdy rodzaj ryzyka (i) objętego dodatkowym narzutem P2G ma przypisaną wartość maksymalną D_i :

$$\sum_i D_i \leq D$$

Wartości D_i mogą ulegać zmianom w kolejnych latach, w których wydawane będą zalecenia, z uwagi na zmienną ocenę istotności danego rodzaju ryzyka.

Poziom dodatkowego narzutu P2G wyznaczany jest w czterech krokach.

W pierwszy kroku mogą być zastosowane dwa alternatywne podejścia (I) lub (II), w zależności od sposobu konstrukcji scenariuszy, służących do oceny wpływu danego rodzaju ryzyka.

Alternatywą (I) jest wyznaczenie względnej największej zmiany współczynnika CET1 oddzielnie dla każdego ryzyka i odpowiadającego mu scenariusza, jeśli dodatkowy narzut P2G obejmuje więcej niż jeden rodzaj ryzyka (wartość V_i):

- Zmiana współczynnika CET1 obliczana jest dla każdego kwartału jako różnica pomiędzy wartością współczynnika CET1 w scenariuszu referencyjnym a wartością współczynnika CET1 w scenariuszu szokowym, opisującym dany rodzaj ryzyka.
- Dla kwartału, dla którego spadek współczynnika CET1 jest największy, obliczana jest względna zmiana CET1 (V_i) – zmiana CET1 w odniesieniu do poziomu współczynnika CET1 w scenariuszu referencyjnym dla tego kwartału.
- Horyzont badania to minimum 8 kwartałów.

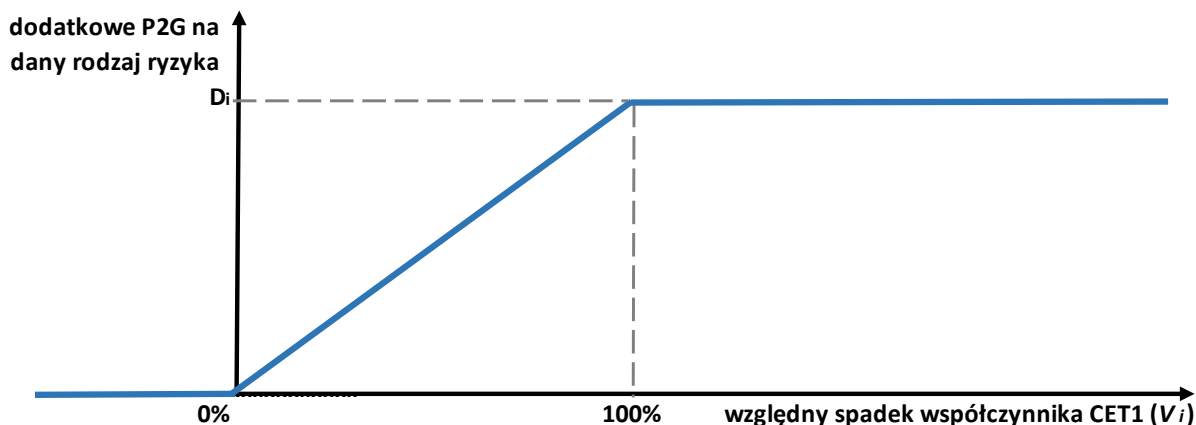
Alternatywą (II) jest obliczenie różnicy pomiędzy wyjściowym poziomem współczynnika CET1 a poziomem najniższym w horyzoncie scenariusza (wartość V_i), oddzielnie dla każdego ryzyka i odpowiadającego mu scenariusza szokowego, jeśli dodatkowy narzut P2G obejmuje więcej niż jeden rodzaj ryzyka:

- Różnica pomiędzy wyjściowym a najniższym poziomem współczynnika CET1 dla danego ryzyka i scenariusza odnoszona jest do wyjściowej wartości współczynnika CET1, w celu uzyskania wartości względnej V_i .
- Horyzont badania to minimum 8 kwartałów.

Drugim krokiem jest przeniesienie wyznaczonych wartości względnych V_i na skalę dodatkowego narzutu P2G dla danego rodzaju ryzyka, osiągającego wartości z przedziału $< 0 p.p.$; $D_i >$ zgodnie z poniższą funkcją:

- $0 p.p.$, jeżeli $V_i \leq 0\%$;
- $D_i \cdot V_i$, jeżeli $0\% < V_i < 100\%$
- D_i , jeżeli $V_i \geq 100\%$

Metodyka wyznaczania narzutu kapitałowego zalecanego w ramach filara II (P2G)

W trzecim kroku wartości uzyskane w drugim kroku zostają skorygowane o ocenę modelu kapitału wewnętrznego pod kątem uwzględnienia danego rodzaju ryzyka. Korekta może przyjmować wartości z przedziału $< -0,5 p.p. ; 0,5 p.p. >$, przy czym skorygowany poziom dodatkowego narzutu P2G na dany rodzaj ryzyka musi zawierać się w przedziale $< 0 p.p. ; D_i >$.

3. WYZNACZANIE CAŁKOWITEGO NARZUTU KAPITAŁOWEGO ZALECANEGO W RAMACH FILARA II

Całkowity narzut kapitałowy zalecany w ramach filara II to suma podstawowego narzutu P2G i dodatkowego narzutu P2G. Zalecenie P2G obowiązuje bank od momentu otrzymania informacji od Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.